

ตื่นเถิดชาวไทย (หมูน้อย)

โดย ดร.ดวงจำปา สเปนเซอร์ อีสเซ็นเบิร์ก
Douchampa Spencer-Isenberg,
Government Official. Bettles, Alaska.

กลุ่มพระภิกษุณีผู้ห้าวหาญของไทย

บทความแปล โดย : Douchampa Spencer-Isenberg • Monday, November 6, 2017
อ้างอิง: Thailand's Female Rebel Monks

เองก็ยังมีหน้าที่ของตนเองให้ปฏิบัติเข้าถึงพระนิพพานรวมอยู่ อีกหนึ่งเรื่อง

เนื่องจากความนิยมอย่างแพร่หลายต่อความศรัทธาที่มีอยู่ สภาคณะสงฆ์ ซึ่งเป็นฝ่ายควบคุมกิจการศาสนาพุทธเอง หรือเรียกว่า สมัชชาสงฆ์ (Sangha) มีอิทธิพลอย่างมหาศาลในการโน้มน้าวรัฐบาลไทย และทำให้พระภิกษุสงฆ์ได้รับผลประโยชน์อย่างพอสมควรจากฝ่ายรัฐ เป็นต้นว่า เงินนิตยภัต (stipends)

ราชอาณาจักรไทยห้ามมิให้เพศหญิงทำการบวชเป็นพระภิกษุณีได้ แต่สภาพสตรีชาวพุทธผู้ห้าวหาญเหล่านี้ก็ยังดลใจกระทำเหล่านี้ต่อไป

เขียนโดย: Kelly Gonsalves

ราชอาณาจักรไทยห้ามมิให้บุคคลเพศหญิงสามารถบวชเป็นพระภิกษุณีได้แต่กฎเกณฑ์เหล่านี้ ก็ไม่สามารถหยุดยั้งกลุ่มภิกษุณีประมาณ 100 คน ซึ่งเป็นผู้มีความเชื่อมั่นอย่างสูง ไม่ให้สามารถสวมใส่ผ้าไตรจีวร สีส้มอันศักดิ์สิทธิ์ได้อีกต่อไป

ประชากรของประเทศไทย ประมาณ 95 เปอร์เซ็นต์ นับถือศาสนาพุทธ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในนิคมเอกราช ซึ่งเป็นหนึ่งในนิคมต่างๆ ที่เก่าแก่ที่สุดที่ปฏิบัติตามคำสอนขององค์พระศาสดาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีพระภิกษุสงฆ์จำนวนประมาณ 300,000 รูปอยู่ในประเทศไทย ด้วยการทำหน้าที่เป็นผู้บำเพ็ญ, เป็นครูบาอาจารย์ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับพวกเขาในหลายด้านคน ด้วยการทำหน้าที่ทั้งหมดนี้ ในขณะที่ตน

และถาวรวันการถูกเก็บภาษีอากรอีกด้วยแต่ผู้หญิงไทยกลับถูกห้ามจากการปฏิบัติทางศาสนาด้วยการเป็นพระภิกษุณีในนิคมเอกราชมาเป็นเวลาหลายร้อยปีที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง ทรงเคยตรัสไว้ถึงเรื่อง ความสำคัญของทั้งพระภิกษุสงฆ์เพศชายและพระภิกษุณีเพศหญิงก็ตาม ผู้มีอำนาจจากหลายหน่วยงานในปัจจุบัน ต่างก็ชี้ให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะวิชาทางเทคนิค (Technicality) ในบทพระวินัยคำสอน ซึ่งกล่าวว่า พระภิกษุณีเท่านั้น ที่สามารถทำการบวชให้กับสภาพสตรีเพศหญิงคนอื่นได้ แต่เมื่อเชื้อสายของพระภิกษุณีได้สิ้นสภาพ ตั้งแต่สมัยศตวรรษที่ 11 ไปแล้ว— ซึ่งก็เป็นเรื่องที่เกิดประหลาดเหลือเกินว่าเนื่องจากความรังเกียจเพศหญิงที่แพร่กระจายออกไปพร้อมกับเรื่องของการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งทำให้เกิดการกีดกันสภาพสตรีรุ่นใหม่ๆ ที่สามารถอุทิศตนในเพศบรรพชิตได้ เพราะฉะนั้น กลุ่มคณะสงฆ์ในปัจจุบัน ซึ่งเพศชายกลายเป็นผู้ปกครอง ต่างก็อ้างสรุปว่า ไม่มี

บุคคลเพศหญิงผู้ใด ที่สามารถสวมใส่ผ้าไตรจีวรเหล่านี้ได้แต่ก็มีสภาพสตรีท่านหนึ่ง ซึ่งมีความศรัทธาอย่างมุ่งมั่น ได้พบช่องว่างและวิธีการเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับการบวชพระภิกษุณีในศาสนาพุทธเอง เมื่อปี พ.ศ. 2546 รองศาสตราจารย์ ดร. ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์ ได้เดินทางไปยังประเทศศรีลังกา ซึ่งการให้สภาพสตรีชาวพุทธสามารถบวชเป็นพระภิกษุณีได้ เป็นเรื่องที่ยังได้รับการอนุมัติ ต่อมา เธอได้เดินทางกลับมายังประเทศไทยในฐานะของพระภิกษุณีชื่อว่า พระภิกษุณีธัมมนันทา และกลายเป็นพระภิกษุณีร่วมสมัยองค์แรกของประเทศไทยในนิคมเอกราช

ภาพของพระภิกษุณีธัมมนันทา ซึ่งเป็นพระภิกษุณีร่วมสมัยองค์แรกของศาสนาพุทธ นิคมเอกราชในประเทศไทยในปัจจุบัน พระภิกษุณีธัมมนันทา เป็นพระภิกษุณีผู้มีอาวุโสมากที่สุดที่วัดธรรมธรรมาภิกษุณี ซึ่งเป็นศูนย์ปฏิบัติธรรมแห่งแรกของพระภิกษุณีและสามเณรี และยังเป็นหนึ่งในสถานที่เพียงแค่ 20 แห่งในประเทศไทยที่เน้นเฉพาะถึงสถานที่สำหรับสภาพสตรีเท่านั้น มันมีความตั้งใจของเรา” กล่าวโดยพระภิกษุณีธัมมนันทา ซึ่งปัจจุบันมีอายุ 73 ปีแล้ว จากการสัมภาษณ์กับเว็บไซต์ Broadly “ในการสร้างสถานที่เหล่านี้ให้กับกลุ่มผู้หญิงสภาพสตรีให้เดินทางเข้ามา และปฏิบัติธรรม และให้ความรู้สึกเหมือนอยู่กับบ้านตนเอง” อย่างไรก็ตาม มันไม่ใช่เรื่องที่จะปราศจากการอุจจาระ แต่อย่างใด: เพราะฝ่ายสมัชชาสงฆ์เอง ก็ตอบปฏิเสธเรื่องของสตรีเพศหญิงไป ด้วยการอ้างว่าพวกเขาว่า พวกนี้เป็นพวก “แอบอ้าง” “นอกรีต” (Imposters) การ

ใช้ศาสนาพุทธเป็นเรื่องมือ และศูนย์ปฏิบัติธรรมแห่งหนึ่งก็ถูกโจมตีด้วยการลอบวางเพลิงเสียอีกด้วย แต่ในสังคมคลื่นลูกใหม่ของผู้นำฝ่ายสตรีอีกหลายสิบคน ซึ่งต่างก็มีความมุ่งมั่นและ ยืนหยัดต่อความเชื่อและความศรัทธาในเรื่องนี้ ก็ค่อยๆ สะสมการได้รับความเคารพจากชุมชนท้องถิ่นต่างๆ ขึ้นไปอยู่เรื่อยๆ

พระภิกษุณีรูปหนึ่งให้สัมภาษณ์กับเว็บไซต์ของ The Huffington Post ว่า “เมื่อฉันเห็นฝ่ายบุรุษเพศต่างเป็นทุกข์เป็นร้อนเนื่องจากข้อเท็จจริงที่ว่าสภาพสตรีสามารถเข้ามาบวชเป็นพระภิกษุณีได้ ฉันก็มองดูพวกเขาและฉันก็ยิ้มให้ และฉันก็จะปฏิบัติในสิ่งต่างๆ ที่ฉันปรารถนาที่จะปฏิบัติอยู่ต่อไป”

พระภิกษุณีธัมมนันทากล่าวว่า เธอมีความหวังที่จะเริ่มก่อตั้ง สภาพระภิกษุณี(Female Council) เพื่อทำการบริหารนักบวชเพศสตรีของศาสนาพุทธ ให้เป็นคู่ขนานไปพร้อมกับ สมัชชาสงฆ์ของพระสงฆ์เพศชาย “การเข้าถึงพระนิพพาน เป็นคุณสมบัติทางจิตที่ก้าวไปไกลเกินคำอธิบาย แต่พระนิพพานไม่มีเรื่องเพศชายหรือเพศหญิงอยู่อย่างแน่นอน..” พระภิกษุณีธัมมนันทาให้สัมภาษณ์กับเว็บไซต์ PRI “เมื่อท่านกล่าวถึงเรื่องจุดประสงค์อันสูงที่สุดในจิตวิญญาณของทางศาสนาพุทธแล้ว เรื่องนี้ ไม่มีการแยกแยะ เกี่ยวกับเพศชายหรือเพศหญิงของบุคคลเหล่านั้นเลย (Genderless)” ตามภาพที่เห็นด้านล่างนี้ ท่านสามารถตรวจสอบเรื่องการทำนาเอาสมาชิกใหม่เข้าสู่สถานปฏิบัติธรรม และพวกเขาได้เข้าสู่พิธีกรรมของการบวชเป็นพระภิกษุณีกัน ที่วัดธรรมธรรมาภิกษุณีของพระภิกษุณีธัมมนันทา:

สก็๊ปพิเศษ

ถูกที่ถูกทาง ถึงกองทัพกับสังคม

(ต่อจากหน้า A1)

มองว่าเป็นความสูญเสียที่น่าเสียดาย แต่ระบบ “ซ่อม” ของโรงเรียนยังเป็นแบบแผนที่ทำซ้ำซ้ำกัน การทวงถามโทษของโรงเรียนเตรียมทหารก็คิดเช่นนั้น แม้แต่ศิษย์ปัจจุบันยังแสดงความคิดเห็นในเชิงบวก มีข้อความโพสต์ว่า สถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่ของคนแข็งแรงแทนที่นั้น ทหารคนที่แสดงออกมา ได้อินแล้วรู้สึกได้อย่างหนึ่ง แต่เมื่อทหารคนเช่นนี้ แพร่ออกสู่สังคม กลับสัมผัสความรู้สึกอีกอย่างหนึ่งได้ เรื่องเช่นนี้ไม่ใช่ออกความเห็นที่ว่าใครถูกใครผิด

แต่รู้สึกว่ามีอะไรบางอย่างที่ผิดที่ผิดทาง อาทิ ระบบ “ซ่อม” อาจจะได้รับการยอมรับในโรงเรียนทหาร แต่สังคมภายนอกไม่ยอมรับ ทหารถูกปลูกฝังด้วยระบบหนึ่ง แต่คนที่เหลือในสังคมยุคเทคโนโลยีระบบหนึ่ง หากเอาระบบทหารมาบอกให้สังคมทำตาม ย่อมเกิดคำถาม และเกิดปัญหาขึ้นเพราะบางเรื่องบางราว ต้องวางให้ถูกที่ถูกทาง หากผิดเพี้ยนก็จะเกิดผลกระทบเชิงลบ เช่นเดียวกับการบริหารประเทศ การปรับคณะรัฐมนตรีที่ 5 พอ จะสะท้อนภาพบางอย่างให้เห็นสิ่งที่เห็นชัดในการเปลี่ยนแปลงคือ การลดสัดส่วนรัฐมนตรีทหาร 3 ปีที่ผ่านมา นายกรัฐมนตรีใช้สูตรทหารมาก พลเรือนน้อย ท่ามกลางเสียงคัดค้าน แต่ในที่สุดนายกรัฐมนตรีก็ยอมรับ การบริหารประเทศต้องให้มีอาชีพ บริหารการเมือง บริหารเศรษฐกิจ บริหารสังคม ล้วนต้องการผู้เชี่ยวชาญเพราะไทยต้องแข่งขันกับโลก ขณะที่โลกก็พร้อมกดดันไทย

ผู้บริหารราชการแผ่นดินต้องมีทักษะบริหาร การคัดเลือกคนต้องหาให้ถูกกับงาน ต้องบริหารจัดการให้ “ถูกที่ถูกทาง” ความจริงระบอบประชาธิปไตยเป็นกลไกที่เหมาะสมกับการทำให้ “ถูกที่ถูกทาง” เพราะเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้คนเข้าไปบริหารประเทศ เปิดโอกาสให้ผู้ถูกปกครองเลือกผู้ไปปกครอง ผู้บริหารประเทศมีวาระ

หมดจากวาระก็ต้องเลือกกันใหม่ เลือกเอาคนที่ “ถูกที่ถูกทาง” มาเป็น การประกาศให้ไทยมีเลือกตั้งในเดือนพฤศจิกายน ปี 2561 ถือเป็นการเดินถูกทางแล้ว

เพราะทหารควรกลับเข้ากรมกอง ส่วนประชาชนควรออกมาเลือกตั้ง เลือกตัวแทนของตัวเองให้ไปทำหน้าที่นิติบัญญัติและบริหาร 3 ปีที่ผ่านมา แม้รัฐบาลทหารทำงานหนัก ทุกฝ่ายลุยงานเต็มที่ แต่การขับเคลื่อนประเทศก็ยังชะงัก

สาเหตุหนึ่งก็เป็นเพราะรัฐบาลมาจากกรยึดอำนาจมาแบบไม่ถูกที่ไม่ถูกทาง เมื่อมาโดยยึดอำนาจ โลกประชาธิปไตยเขาก็เคือง เมื่อมาโดยยึดอำนาจ รัฐมนตรีก็ต้องใช้ทหารเป็นหลักทหารถูกฝึกมาอย่างหนึ่ง แต่ต้อง

มาทำงานอีกแบบหนึ่ง อันนี้ก็ไม่ถูกที่ถูกทาง ดังนั้น ถ้าจะให้ถูกที่ถูกทาง ประเทศต้องเลือกตั้ง รัฐบาลต้องฟังประชาชน รัฐบาลต้องสามารถนำประเทศให้ก้าวไปบนโลกที่มีการแข่งขันรุนแรงได้ ถ้าไม่ได้ก็ต้องเลือกคนใหม่ให้เข้ามาทำหน้าที่ อย่างนี้แหละถึงจะถูกที่ถูกทาง

กองทัพกับสังคม ชาวคราวการพยายามเดินหน้าแสวงหาความกระจำหรือข้อเท็จจริงให้แก่การเสียชีวิตของนักเรียนเตรียมทหาร “ภคพงศ์ ตัญญาญจน์” หรือ “น้องเมย” โดยครอบครัว อันได้แก่ พ่อ แม่ และพี่สาว นำไปสู่วาทะสำคัญในสังคม ซึ่งน่าเชื่อว่าแม้แต่รัฐบาล คสช. หรือผู้นำกองทัพเอง ก็คงคาดไม่ถึงว่า กระแสจะถูกถามออกมาในรูปนี้ ท่าทีของการพยายามเคลียร์ปัญหาหรือข้ออ้างใดๆในช่วงแรกๆ จากคนในกองทัพ หรือผู้นำรัฐบาลที่เคยเป็นทหารเก่า ซึ่งนำไปสู่ความผิดหวัง แม้กระทั่งในหมู่ “คนกินเอง” หรือคนที่เชียร์รบทางทหารอื่นๆ ของทหาร ช่วยชี้ให้เห็นว่า สำหรับบางกรณี ตรรกะ-วิคิดของบุคคลากรในค่ายทหาร/โรงเรียนทหาร ก็แตกต่างจากระบบเหตุผล -อารมณ์ ความรู้สึกของประชาชนทั่วไป (โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนชั้นกลาง) อย่างสิ้นเชิงยิ่งยั้งหนักแน่นในตรรกะ-วิคิดแบบหนึ่ง ก็จะยิ่งแปลกแยกจากความเป็นเหตุเป็นผล-อารมณ์อีกแบบหนึ่งมากขึ้นเท่านั้น

สภาพการณ์คล้ายตัวของสังคมการเมืองไทยในช่วงประมาณสิบปีที่ผ่านมา อาจทำให้บางคนบางฝ่ายเกิดความเชื่อว่า “กองทัพ” และ “สังคม” (พูดให้ถูก คือคนกลุ่มหนึ่งในสังคม) มีความสัมพันธ์แนบแน่นเป็นเนื้อเดียวกัน จนลืมไปว่า “ทหาร” กับ “ประชาชน” ใน “สังคม” ไม่ได้มีมุมมองหรือวิถีชีวิตที่สอดคล้องต้องกันเสียทุกเรื่อง

ความค้างคาใจของหลายคนในสังคมต่อกรณี “น้องเมย” คือผลลัพธ์ของความแตกต่างดังกล่าว ประชาชนที่ต่อต้านรัฐบาลเลือกตั้งและนักการเมืองหรือ

ผู้คนที่ยึดกับรัฐประหารและเห็นว่าการทัพเป็นองค์กรซึ่งมีคุณสมบัติเพียงพร้อมจะปกครองประเทศ ในช่วงเวลาคับขัน อาจไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยกับคำอธิบายที่ระบุว่านักเรียนเตรียมทหารคนหนึ่งได้เสียชีวิตลงตามกระบวนการ “อ้างวินัย” อันเป็นวัฒนธรรมหรือความสัมพันธ์ทางอำนาจเฉพาะในกองทัพ

ประชาชนเหล่านี้อาจไม่สามารถเข้าใจได้ ถึงขั้นตอนการการอวยวะของนักเรียนเตรียมทหารผู้เสียชีวิต ซึ่งไม่มีเปิดเผยชัดเจน ณ เบื้องต้น

นอกจากนี้ วิวาทะที่เพิ่งเกิดขึ้นยังอาจเผยให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันสลับซับซ้อนระหว่าง “กองทัพ” กับ “สังคม” ถ้าการยก “ชุดเหตุผล-ตรรกะเฉพาะ” ภายในค่ายทหาร สามารถลดทอนกระแสวิพากษ์วิจารณ์กองทัพต่อกรณี “น้องเมย” ให้เบาบางหรือเจือจางลงได้ นั่นก็หมายความว่าทหารมีศักยภาพที่จะนำสังคมอย่างเต็มรูปแบบ จนอาจปรับเปลี่ยนคนทั้งสังคมให้กลายเป็นกำลังพลในกองทัพได้หมด

แต่ถ้าการยืนยันเช่นนั้น “ไม่เวิร์ก” ก็หมายความว่าในบางครั้งที่คราว คนในสังคมต่างหากที่จะเป็นฝ่ายนำหรือผู้กำหนดกระแส โดยมียุทธศาสตร์เป็นฝ่ายคล้อยตาม และจำเป็นต้องปรับตัวตามบรรทัดฐานของสังคม ถ้าไม่เข้าใจสายสัมพันธ์อันละเอียดอ่อนและผันแปร ได้เสมอตรงจุดนี้ให้ลึกซึ้ง “จุดร่วม” ระหว่างกองทัพและสังคมก็จะเบลอ ผิดกับ “จุดต่าง” ที่จะถูกย่ำซ้ำ

ดังได้กล่าวไปแล้วว่า ตลอดทศวรรษที่ผ่านมา บุคลากรในกองทัพอาจมั่นใจว่าตนเองมิได้มีความแปลกแยกจากสังคม หรืออย่างน้อยที่สุด ก็มีได้แปลกแยกจากกลุ่มคน/พลเรือน/เอกชนที่เข้าถึงทรัพยากรและอำนาจในสังคม แต่เชื่อว่าความระหองระแหงอันเกิดจากวิถีคิด-วิถีปฏิบัติที่ผิดแผกกันระหว่างกองทัพกับคนกลุ่มนี้ จะไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนเลยในประวัติศาสตร์การเมืองไทยร่วมสมัย.

